

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО
ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ФИНАНСОВ КОНТРОЛ”

РЕЗЮМЕТА НА НАУЧНИТЕ ПУБЛИКАЦИИ
НА
ГЛ. АС. Д-Р ГЕОРГИ ХРИСТОВ РАНЧЕВ

представени по конкурс за заемане на академичната длъжност “ДОЦЕНТ” по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност “Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (данъчен контрол)”, обнародван в ДВ, бр. 60 от 29.07.2022 г.

Съдържание

1. Монография.....	3
2. Монография, която не е основен хабилитационен труд.....	5
3. Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд.....	6
4. Глава от колективна монография.....	8
5. Статии, индексирани в други международни бази данни	9
6. Учебно помагало.....	14
7. Доклад, публикуван в сборник от международна научна конференция ...	16
1. Monograph.....	18
2. Monograph, which is not the main habilitation publication.....	20
3. Book based on a defended doctoral dissertation	21
4. Chapter in a collective monograph.....	22
5. Articles, indexed in other international databases	23
6. Textbook	28
7. Conference paper	30

Вид публикация	Брой	Брой страници
Монография	1	185
Монография, която не е основен хабилитационен труд	1	122
Книга на базата на защитен дисертационен труд	1	128
Глава от колективна монография	1	11
Статии, индексирани в други международни бази данни	5	41
Учебно помагало	1	114
Доклади от международни конференции	1	7

1. Монография

Ранчев, Г., 2021, „**Данъчно облагане на недвижимите имоти**“, ИК-УНСС, гр. София, 2021, стр.185, ISBN – 978-619-232-561-9

Недвижимите имоти са най-видимата част от благосъстоянието на обществото и са символ на техническите, социалните и културните достижения на съвременната цивилизация. Притежаването и възможността за използването на определен имот на съответна локация обикновено е отражение на определен финансов, административен, властови и обществен статус. Същевременно стоките и услугите, свързани с изграждането, използването и поддръжката на недвижимите имоти, са от определящо значение за всяка икономика и гарантират значителна част от трудовата заетост на различни по характер, квалификация и образование специалисти. Инвестициите и доходите, които генерират недвижимите имоти, поради относително по-ниския риск и дългосрочност, остават желани и търсени, независимо от икономическите и социалните трансформации. От тази гледна точка не е особена изненада, че данъчното облагане на всички дейности и доходи, свързани с недвижимите имоти, е от определящо значение за

бюджетните приходи на всяка държава и обикновено е във фокуса на данъчния контрол, извършван от органите на приходната администрация.

Обект на изследване на монографичния труд е данъчното облагане на недвижимите имоти. Предмет на изследване е анализът на различните аспекти на данъчното облагане и данъчен контрол на сделките с недвижимите имоти в Република България.

Монографията е оформена в пет отделни глави. Първата от тях е отделена за особеностите на облагането на недвижимите имоти с корпоративен данък, данъци върху разходите и приходите от наеми на държавните и общински предприятия на основата на Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО). Във втората глава се разглеждат основните понятия, свързани с облагането с данък върху добавената стойност (ДДС) на доставките на недвижими имоти и най-важните правила, с които се регулират ползването на данъчен кредит и начисляването на ДДС в зависимост от това дали конкретната доставка с имот следва да се третира като облагаема или освободена. Глава трета е посветена на индивидуалното подоходно облагане на сделките и доходите от недвижими имоти по реда на Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ). В следващата глава четири е обобщено облагането с местни данъци и такси на придобиването, притежанието и ползването на недвижими имоти. В глава пет са анализирани особеностите на международното данъчно облагане на сделките и доходите от недвижимите имоти с фокус данъците при източника и прилагане на спогодбите за избягване на двойното данъчно облагане (СИДДО).

Основна цел на монографията е да даде практически измерения и да обогати познанията, които имат широкият кръг от специалисти в областта на недвижимите имоти, счетоводната отчетност и данъчния контрол, като предостави синтезирана информация за приложимите законови разпоредби,

стимулира самостоятелния анализ на специфични данъчни проблеми и даде примерни логически схеми за решаване на различни казуси. В монографията са направени конкретни предложения за законодателни промени, които биха могли да опростят и в известна степен да подобрят данъчния режим на облагане на недвижимите имоти.

2. Монография, която не е основен хабилитационен труд

Ранчев, Г., Балтаджиева, М., Пиперевски, К., 2021 **"Електронното фактуриране като дигитална екосистема"**, ИК-УНСС, гр. София, 2021, ISBN 978-619-232-476-6, Колективна монография, общ брой авторски страници на Георги Ранчев - 122, в т.ч. увод, глави първа, трета, четвърта, пета, шеста и седма, заключение.

Колективната монография е резултат от научно изследване по проект 11/НИД 2018 год. на УНСС „Проект на модел на финансова дигитална екосистема“. Целта на изследването е да се дефинира и предложи модел на дигитална екосистема, която обхваща стопански и финансови организации, както и органи, които се намират в различни сектори на държавно управление. Обект на изследването са дигиталните екосистеми, чиято структура е изградена от интегрирани технологични платформи, информационни ресурси и компютърни програми с разпределено взаимодействие и взаимно използване от включените в екосистемата организации. Същевременно не бива да се подминава факта, че дигитализацията вече води до съществени и в някаква степен необратими промени по отношение на обхвата на счетоводната професия и контролните дейности, които тепърва ще се изследват и анализират.

В монографията е дефиниран концептуален модел на дигитална екостистема за задължително електронно фактуриране в България на база на централизирана система, администрирана от НАП. Определени са техническите, институционалните и правни предпоставки на модела на дигитална екостистема за задължително електронно фактуриране. Приложимостта на модела е потвърдена от анкетно проучване, проведено през месец ноември 2020 г.

На база на резултатите от изследването може да се приеме, че въвеждането на задължение за електронно фактуриране ще доведе до по-голяма прозрачност във взаимоотношенията между бизнеса, държавата и крайните потребители и съответно ще повиши бюджетните приходи.

3. Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд

Ранчев, Г., 2016, « **Управление на ДДС рисковете в предприятията**», Плутон -1, гр. Пловдив, 128 стр., 2016 г., ISBN 978-619-90556-1-8

Обект на изследване е облагането с ДДС на доставките с място на изпълнение на територията на страната, като този вид доставки имат най-значителна тежест в облагането с ДДС. Предмет на изследване е управлението на ДДС рисковете в предприятията, включително диагностичният данъчен преглед по облагане с ДДС. Книгата е базирана на дисертационен труд на тема: “Диagnostичен данъчен преглед по облагане с ДДС на доставки с място на изпълнение на територията на Република България”, защитена през 2015 г.

Предприятията могат да предприемат редица активни мерки за управление на данъчния си риск, които в значителна степен да систематизират методи и процедури за проверка и контрол на решенията, свързани с определянето и заплащането на данъчните си задължения в срок и съобразно действащите законови норми. Процедурите по управление на данъчния риск, освен намаляващи до минимум възможността от грешки или пропуски, като цяло повишават и общата икономическа ефективност на предприятията.

Продължаващата икономическа нестабилност поражда нови предизвикателства при упражняването на данъчния контрол по прилагането на ЗДДС. В период на фискална консолидация повишаването на събираемостта и (пре)изпълнението на заложените бюджетни приходи от ДДС имат водеща роля за запазване на икономическата стабилност на държавата и стават основен фокус за органите на приходната администрация. Същевременно за стопанските субекти спазването на сроковете за възстановяване на ДДС и ограничаването на риска за установяване на нарушение на актуалните ДДС норми, включително чрез прилагане на диагностичен ДДС преглед като форма на предварителен данъчен контрол, все повече ще се превръща в основен елемент от планирането на ликвидността.

4. Глава от колективна монография

Ранчев, Г., 2019, **«Актуални въпроси на данъчното облагане на автомобили в Европейския съюз»**, Глава от Колективна монография „Икономиката на България и Европейския съюз в дигиталния свят“, ИК-УНСС, 2019, стр. 424-434, ISBN – 978-619-232-208-3

В почти всички страни от Европейския съюз данъчното облагане и дължимите данъци за притежание и ползване на автомобили са вече малко или повече свързани с нивото на емисиите CO₂, които автомобилите отделят в атмосферата на километър пробег – т.е. може да се предположи, че колкото по-ниски са тези вредни емисии, толкова по-нисък би следвало да бъде и съответно е данъкът за притежание и ползване на автомобила.

В законодателствата на страните от Европейския съюз съществуват конкретни разпоредби по отношение на данъчното облагане на автомобилите, които доведоха до промяна в българското законодателство в сила от началото на 2019 г. В България продължава дебатът доколко успешно чрез промени в данъчното законодателство може да се подпомогне понижаването на вредните емисии CO₂ и това да подобри качеството ни на живот, без да се намалят бюджетните приходи. С повишаването на доходите на населението и стабилизирането на икономиката се повишава и употребата на автомобилите в личния и служебния ни живот и замърсяването на въздуха се превърна в проблем, на който се обръща все по-сериозно внимание. Данъчната политика следва да бъде разглеждана като инструмент, който да подпомага опазването на околната среда, и данъчното облагане на ползването на автомобилите е съществен елемент от тази политика.

5. Статии, индексирани в други международни бази данни

Ранчев, Г., 2020, «**Основи на ДДС облагането на сделките с недвижими имоти в Европейския съюз и България**», Списание „Недвижими имоти и бизнес“, 2020, Том 4 (2), с. 95 – 102, ISSN 2603-2759, БПС ООД, гр. София, CEEOL, EBSCO <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=899602>

Недвижимите имоти и инвестициите в недвижими имоти са един от структуроопределящите сектори за световната икономика, Европейския съюз и България. Многообразието от казуси, свързани с изграждането, придобиването, разпореждането, ползването и притежаването на различни видове недвижими имоти, понякога води до противоречиви тълкувания и спорове с органите на приходната администрация, особено по отношение на контрола при прилагането актуалните ДДС разпоредби. Предмет на статията са основните разпоредби на ДДС законодателството в Европейския съюз и България, като се набляга на основните дефиниции, свързани с данъчното (в случая ДДС) третиране на сделките с недвижими имоти, основните групи доставки през призмата на законодателството на Европейския съюз (регламенти и директиви) и съответно българското законодателство. В статията е направен кратък преглед на най-горещите области на прилагане на ДДС законодателството от гледна точка на агресивно тълкуване на актуалните ДДС норми от страна на приходната администрация, често поставяни въпроси от регистрирани по ЗДДС лица или нови решения на ВАС и СЕС, които тепърва следва да се наложат в практиката.

Ранчев, Г., 2020, «Особености на данъчното облагане при прехвърляне на дялове в дружества, притежаващи недвижими имоти по реда на ЗДДС» Научни трудове на УНСС, 2/2020, с. 257-265 ISSN 0861-9344, RePec, Google Scholar, ROAD SIS, J-Gate, CEEOL, <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=893721>

Интензитетът на данъчния контрол по прилагането на ДДС законодателството има пряко отношение към размера на приходите от ДДС в държавния бюджет. В последните няколко години практиката на НАП в областта на данъчното облагане и контрол при прехвърляне на дялове в дружества, притежаващи недвижими имоти по реда на ЗДДС, е доста противоречива.

Към момента българското ДДС законодателство не обвързва ДДС третирането на прехвърлянето на дружествени дялове с това каква собственост притежава съответното дружество, поради което прехвърлянето на дружествени дялове следва да се третира като освободена доставка, независимо от недвижимите имоти, които се притежават от това дружество. В определен брой случаи органите на приходната администрация приемат, че продажбата на дялове и акции в дружества, притежаващи недвижими имоти, вкл. придобити чрез непарична вноска в капитала, следва да се третира като облагаема доставка, доколкото поредицата от действия и правни сделки целят да бъде отклонено от облагане с ДДС разпореждането с недвижимите имоти, собственост на дружествата, които се продават.

На основата на скорошни решения на ВАС и СЕС могат да се очакват нови законодателни промени.

Ранчев, Г., 2020, „Особености на облагането с ДДС на доставките на услуги за използване на спортни съоръжения“, Списание ИДЕС, бр.4/2020, 8 с. ISSN 1314-8990, RePec, Google Scholar и EBSCO, <https://www.ides.bg/e-journal/2020/issue-4/04-2020-georgi-ranchev>, <https://ideas.repec.org/a/bpa/journal/v2020y2020i4p1-8id7655.html>

Усложнената епидемиологична и икономическа обстановка налагат спешни законодателни решения, касаещи данъчното третиране на определени доставки и дейности. Въвеждането на много допълнителни доставки, подлежащи на облагане с намалена ДДС ставка от 9% извън структуроопределящия сектор на туристическите услуги, е значителна изненада за голяма част от експертната общност.

Създаването на три възможни третираня за ДДС цели на услугите за използване на спортни съоръжения - облагаеми с 9%, 20% или освободени доставки, ще създаде неясноти при първоначалното прилагане на новия режим, но и възможности за данъчно планиране. В статията са очертани основните хипотези за облагане на този вид доставки, като са идентифицирани и най-важните предпоставки и произтичащите от подобно третиране ДДС ефекти за данъчно задължените лица.

В настоящите условия ново разширяване на кръга на доставките, подлежащи на облагане с намалени ДДС ставки, удължение на срока на временните мярки и дори въвеждане на нови категории доставки с нулеви ставки, няма да бъдат неочаквани.

Ранчев, Г., 2021, „Намаляване на данъчната основа за ДДС цели при липса на плащане по доставка“, Списание ИДЕС, бр.2/2021, 10 с. ISSN 1314-8990, RePec, Google Scholar и EBSCO, <https://www.ides.bg/media/1887/02-2021-georgi-ranchev.pdf>, <https://ideas.repec.org/a/bpa/journal/v2021y2021i2p1-10id8346.html>

При настоящата икономическа криза предприятията все по-често ще се сблъскват с риска от частично или пълно неплащане на дължимите от техните клиенти суми по облагаеми с ДДС доставки. В българския ЗДДС липсва конкретна разпоредба, позволяваща на регистрирано по ДДС лице да си намали данъчната основа при липса на получено плащане по извършена доставка на стока или услуга. В тази ситуация всеки доставчик е поставен в хипотезата да дължи към държавата начисленото по тази доставка ДДС, а получателят по доставката - да може да ползва ДДС кредит без да е извършил плащане по доставката. Облекченията, предвидени от специалния режим на касова отчетност, могат да се прилагат в строго ограничен кръг от случаи и регистрирани лица след разрешение от НАП. Възможността за пряко прилагане на чл. 90 параграф 1 от ДДС Директивата, обосновано от практиката на СЕС, при липса на законово уреждане на дерогация от тези разпоредби в българския ЗДДС, може да доведе до поредица от дела в СЕС с негативен резултат за България и законодателна промяна в близко бъдеще.

Ранчев, Г., 2021, «Актуална ДДС практика и решения на СЕС и ВАС по казуси, свързани с облагането на недвижими имоти», Списание „Недвижими имоти и бизнес”, 2021, Том 5 (4), с. 250-255, ISSN 2603-2759, БПС ООД, гр. София, CEEOL, EBSCO, <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=1023594>

Основополагаща за ДДС законодателствата на страните от Европейския съюз е Директива 2006/112/ЕО, която е изцяло имплементирана в българския Закон за данък върху добавената стойност (ЗДДС). За нормалното функциониране на Европейския съюз и спазването на основните европейски права и свободи безспорно е необходима гаранция, че страните членки ще спазват и прилагат по един и същи начин разпоредбите на директивите, особено по отношение на хармонизацията на непреките данъци. Един от тези гаранти е Съдът на Европейския съюз (СЕС), базиран в Люксембург.

Предмет на статията са избрани нови решения на СЕС и Върховния административен съд (ВАС), които показват актуалните тенденции в практиката на данъчния (ДДС) контрол при сделки с недвижими имоти.

6. Учебно помагало

Ранчев, Г., 2020, «**Данъчно облагане и данъчен контрол в Република България**», гр, София, ИК-УНСС, 2020, ISBN 978-619-232-385-1, 114 стр., 7,25 п.к.

Данъчното облагане и контрол са част от всекидневието ни. Независимо дали се занимаваме професионално със счетоводство, данъци, право и финанси; дали сме ангажирани в публичната сфера или осъществяваме търговска дейност; или пък сме обикновени потребители, данъците и свързаните с тях права и задължения имат пряко влияние върху вземаните от нас решения в служебния и личния ни живот. Разглеждането на особеностите на данъчното облагане и данъчния контрол при различните видове данъчни задължения е невъзможно без да са налице основни познания за системата на данъчно облагане и данъчен контрол, осъществяван в Република България.

Учебното помагало има за цел да даде практическа насоченост на познанията, които студентите от бакалавърска и магистърска степен редовно, задочно и дистанционно обучение следва да придобият по дисциплините, свързани с данъчно облагане и данъчен контрол.

Разработката е оформена в четири отделни глави. Първата от тях е отделена за основните постановки, необходими за запознаване с данъчната система на Република България, приходната администрация и особеностите на контролно-установителното производство съгласно актуалните разпоредби на Закона за националната агенция за приходите и Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. Във втората глава са разгледани особеностите на облагането с корпоративен данък, данъците върху разходите и някои аспекти

на международното данъчно облагане с фокус данъците при източника на основата на Закона за корпоративното подоходно облагане. В трета глава са обобщени основните постановки на индивидуалното подоходно облагане съгласно Закона за данъците върху доходите на физическите лица, като особено внимание е отделено на данъчното облагане на доходите от трудови и извънтрудови правоотношения. В глава четвърта се разглеждат основните понятия, свързани с облагането с данък върху добавената стойност, и най-важните правила, с които се регулират регистрацията, ползването на данъчен кредит, начисляването на ДДС, данъчните документи и декларирането.

Всяка глава на учебното помагало по данъчно облагане и данъчен контрол завършва с обобщение на основните ключови думи и дефиниции. Изготвени са въпроси и задачи за самоподготовка, които да позволят на студентите и другите заинтересовани специалисти да се опитат да намерят практическо приложение на новопридобитите знания, като отговорите и решенията са дадени в края на помагалото. Въпросите и задачите на края на всяка глава се основават на добрите практики за оценяване на знанията, прилагани от водещите международни професионални организации като ICAEW (Institute of Chartered Accountants in England and Wales) и ACCA (the Association of Chartered Certified Accountants), с които УНСС има споразумения за сътрудничество и предоставя на студентите си акредитирани от тях програми за обучение.

7. Доклад, публикуван в сборник от международна научна конференция

Ranchev, Georgi, 2019, **“The prospects of enlargement of the European Union: regional trade integration and stability in the Western Balkans”**, SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS 2030: CHALLENGES FOR SOUTH AND EASTERN EUROPEAN COUNTRIES AND THE BLACK SEA REGION, Proceedings of the 15th International Conference of ASECU (Association of Economic Universities of South and Eastern Europe and the Black Sea Region), http://www.asecu.gr/en_History.html, organized on the occasion of 100th anniversary of the University of National and World Economy, September 26–27, 2019, Sofia, Bulgaria UNWE, p. 42-48, ISBN 978-619-232-257-1

Дали създаването на свободна икономическа зона на Западните Балкани, базирана на ЦЕФТА (2006), доведе до ускорение на икономическото развитие в Региона? На основата на скорошни научни изследвания може да се потвърди, че краткосрочните ефекти от регионална интеграция между развиващи се страни като тези в Западните Балкани по отношение на икономически растеж и преки чуждестранни инвестиции са доста противоречиви. Координираните усилия на всички шест държави от Западните Балкани, включително Албания, Босна и Херцеговина, Северна Македония, Черна гора, Сърбия и Косово, базирани на данъчна и митническа хармонизация съобразно изискванията на Европейския съюз, могат с по-голяма степен на вероятност да доведат до устойчива макроикономическа и фискална стабилност в региона на Западните Балкани, отколкото регионалната търговска интеграция като изолиран фактор. Кратък анализ на търговските потоци между шестте страни от Западните Балкани и България (член на ЕС от 2007 г., бивша страна-член на ЦЕФТА и

част от зоната за свободна търговия в Югоизточна Европа до края на 2006 г.) за периода от 2006 г. до 2018 г. е също представен в доклада.

Едно от основните заключения в доклада е, че за да се постигне устойчив икономически растеж и политическа стабилност в Западните Балкани, процесът на присъединяване към Европейския съюз трябва допълнително да се ускори. Въпреки че изглежда, че перспективите на югоизточното разширяване на Европейския съюз не са като цяло на дневен ред на политиците и обществата в настоящите членки на ЕС, една по-ясна перспектива за присъединяване на страните от Западните Балкани е нужна повече от всякога.

Publication	Amount	Pages
Monograph	1	185
Monograph, which is not the main habilitation publication	1	122
Book based on a defended doctoral dissertation	1	128
Chapter in a collective monograph	1	11
Articles, indexed in other international databases	5	41
Textbook	1	114
Conference papers	1	7

1. Monograph

Ranchev, G., 2021, **Taxation of Real Estate**, Publishing complex of UNWE, Sofia, 2021, pages 185, ISBN – 978-619-232-561-9

The immovable properties are the most visible part of society's well-being and are a symbol of the technical, social, and cultural achievements of modern civilization. Owning and being able to use a unique property in a specific location is usually a reflection of a certain financial, administrative, power, and social status. At the same time, the goods and services related to the construction, use and maintenance of real estate are of decisive importance for any economy and guarantee a significant part of the employment of specialists of different nature, qualification, and education. The investments and income that real estate generates, due to the relatively lower risk and long-term nature, remain desirable and in demand, regardless of economic and social transformations. From this point of view, it is not much of a surprise that the taxation of all activities and incomes related to real estate is of decisive importance for the budget revenues of each country and is usually the focus of tax control carried out by the revenue authorities.

The object of study of the monographic work is the taxation of real estate. The subject of research is the analysis of the various aspects of taxation and tax control of real estate transactions in the Republic of Bulgaria.

The monograph is organized into five separate chapters. The first of them is dedicated to the specifics of taxation of real estate with corporate tax, taxes on expenses and income from rents of state and municipal enterprises based on Corporate Income Tax Act. The second chapter examines the main concepts related to the taxation of value added tax on the supply of immovable property and the most important rules regulating the use of tax credit and the charging of VAT depending on whether the specific supply of immovable property should be treated as taxable or exempt. Chapter three is dedicated to the individual income taxation of transactions and income from real estate according to the rules of the Personal Income Tax Act. The following chapter four summarizes the taxation of local taxes and fees on the acquisition, possession and use of immovable property. Chapter five analyzes the features of international taxation of transactions and real estate income with a focus on withholding taxes and application of double taxation agreements (DTAs).

The main goal of the monograph is to give practical dimensions and enrich the knowledge of the wide range of specialists in the field of real estate, accounting and tax control by providing synthesized information on the applicable legal provisions, stimulating independent analysis of specific tax problems and giving sample logic schemes for solving different cases. The monograph contains specific proposals for legislative changes that could simplify and to some extent improve the tax regime for taxation of real estate.

2. Monograph, which is not the main habilitation publication

Ranchev, G., Baltadzhieva, M., Piperevski, K., 2021, The **Electronic Invoicing as a Digital Ecosystem**, Publishing complex of UNWE, Sofia, 2021, ISBN 978-619-232-476-6, Collective monograph, total issue author's pages of Georgi Ranchev - 122, including introduction, chapters one, three, four, five, six and seven, conclusion.

The collective monograph is the result of scientific research under Project 11/NID 2018 of the UNWE "Project of a model of a financial digital ecosystem". The goal of the scientific project is to define and propose a conceptual model of a digital ecosystem which encompasses business and financial organizations, as well as different governmental bodies.

Object of the research are the digital ecosystems, whose structures are developed from integrated technological platforms, information resources and computer programs with distributed cooperation and mutual use by the respective organizations part of the ecosystems. At the same time, one should not overlook the fact that digitization is already leading to significant and to some extent irreversible changes in the scope of the accounting profession and control activities, which are yet to be explored and analyzed.

A conceptual model of a digital ecosystem for obligatory electronic invoicing in Bulgaria based on a centralized system administered by the National Revenue Agency is defined. The technical, institutional, and legal prerequisites for implementation of the model of the digital ecosystem for obligatory electronic invoicing are established. The applicability of the model is confirmed by a survey performed in November 2020.

Based on the results of the research it could be presumed that the implementation of an obligation for electronic invoicing could lead to higher transparency of the relationships between the business, the state authorities and end customers and will also increase budget revenues.

3. Book based on a defended doctoral dissertation

Ranchev, G., 2016, **Management of VAT Risks in the Enterprises**, Pluton -1, Plovdiv, 128 pages, 2016, ISBN 978-619-90556-1-8

Enterprises can take a number of active measures to manage which to a significant extent their tax risk as well as to systematize methods and procedures for verification and control of decisions related to the determination and payment of their tax obligations on time and in accordance with the applicable legal norms. Tax risk management procedures, in addition to minimizing the possibility of errors or omissions, generally increase the overall economic efficiency of enterprises.

The ongoing economic instability creates new challenges in the performance of tax control regarding VAT. In a period of fiscal consolidation, increasing the collection of budgeted VAT revenues have a leading role in preserving the economic stability of the state and become the focus for the revenue administration. At the same time, for business entities, compliance with VAT refund deadlines and limiting the risk of making a violation of current VAT norms, including by applying a diagnostic VAT review as a form of preliminary tax control, will increasingly become a major element of planning of the liquidity.

4. Chapter in a collective monograph

Ranchev, G., 2019, **Specific issues relevant to the taxation of passenger cars in the European Union**, Chapter of the Collective Monograph The Economy of Bulgaria and the European Union in the Digital World, Publishing complex of UNWE, 2019, pp. 424-434, ISBN - 978-619-232-208-3

In almost all countries of the European Union, the taxation and the taxes payable for the ownership and use of cars are already more or less related to the level of CO₂ emissions that the cars emit into the atmosphere per kilometer driven - i.e. it can be assumed that the lower these harmful emissions are, the lower the car ownership and use tax should be.

The regulations relevant to passenger cars, which exist in the tax legislation of the European Union Member States have led to respective changes in the Bulgarian legislation as of the beginning of 2019. In Bulgaria the debate on whether changes in the tax legislation could facilitate the decrease of the harmful CO₂ emissions and improve the quality of life without decreasing budget revenues continues.

With the increase in the income of the population and the stabilization of the economy, the use of cars in our personal and professional lives is also increasing, and air pollution has become a problem that is receiving more and more serious attention. The tax policy should be perceived as an appropriate instrument in protecting the environment and the taxation of passenger cars is a significant element of such policy.

5. Articles, indexed in other international databases

Ranchev, G., 2020, **Foundations of VAT Taxation of real estate transactions in the European Union and Bulgaria**, Magazine "Real Estate and Business", 2020, Volume 4 (2), pp. 95 – 102, ISSN 2603-2759 , BPS OOD, Sofia, CEEOL, EBSCO <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=899602>

Real estate and investment in immovable property are one of the structurally important sectors of the world economy, the European Union and Bulgaria. The vast variety of situations related to the development, acquisition, transfer, use and handling of different types of real estate sometimes leads to controversial treatments and disputes with the revenue authorities especially when applying the current VAT legislation. Having this in mind it is not a huge surprise that the intensity and deepness of the tax (VAT) control on real estate transactions is of highest priority for the tax authorities in the European Union member states and for the revenue part of the budgets of these countries as a whole. Subject to the present article are the main provisions of the VAT legislation within the European Union and Bulgaria, as the main focus are the basic definitions relevant to the tax (in this case VAT) treatment of supplies of real estate on the basis of the European Union VAT legal framework (regulations and directives) as well as pursuant to the Bulgarian VAT legislation. A brief overview of the hottest VAT cases is made at the end of the article based on some of the most aggressive interpretations of the VAT legislation by the revenue authorities as well as on the grounds of recent decisions of the European Court of Justice and the Bulgarian Supreme Administrative Court. It could be expected that part of these hot VAT topics will soon widely affect the practice of

the tax authorities and upcoming changes in the respective VAT legislation could be anticipated.

Ranchev, G., 2020, **Specifics of the Taxation of Transfer of Shares in Companies Owning Immovable Properties Based on The VAT Act**, Scientific works of UNSS, Publishing complex of UNWE, 2/2020, Publishing complex of UNWE, pp. 257-265 ISSN 0861-9344, RePec, Google Scholar , ROAD SIS, J-Gate, CEEOL, <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=893721>

The intensity of the tax control regarding the compliance with the VAT legislation has a direct impact on the amount of revenues from VAT in the state budget. In recent years the practice of the National Revenue Agency related to VAT treatment of the transfer of shares in companies owning immovable properties is rather ambiguous.

Currently, the Bulgarian VAT legislation does not connect the VAT treatment of the transfer of company shares to what property the relevant company owns, therefore the transfer of company shares should be treated as an exempt supply, regardless of the real estate owned by this company. In a certain number of cases, the revenue authorities accept that the sale of shares and shares in companies owning real estate, incl. acquired by means of a non-monetary contribution to the capital, should be treated as a taxable supply, insofar as they consider that the series of actions and legal transactions aim at deviating from VAT the disposal of the immovable properties owned by the companies being sold.

Based on recent Supreme Administrative Court and ECJ decisions upcoming changes in the legislation could be expected.

Ranchev, G., 2020 **Specifics of the VAT Taxation of Supplies of Services Related to the Use of Sporting Facilities**, IDES Magazine, issue 4/2020, 8 pp. ISSN 1314-8990, RePec, Google Scholar and EBSCO, <https://www.ides.bg/e-journal/2020/issue-4/04-2020-georgi-ranchev>, <https://ideas.repec.org/a/bpa/journal/v2020y2020i4p1-8id7655.html>

The complicated epidemiological and economic situation requires urgent legislative decisions relevant to the taxation of specific supplies and activities. The implementation of a wide range of additional supplies, subject to the reduced VAT rate of 9% apart from the structurally important sector of tourist services could be qualified as a surprise by the expert community. The creation of three possible VAT treatments of the supplies of services related to the use of sporting facilities – i.e. chargeable with 9%, 20% or exempt supplies will create uncertainty at the initial implementation of the new VAT regime but will also allow tax planning options. The article outlines the main hypotheses for taxation of this type of supply, identifying the most important prerequisites and the resulting VAT effects for taxable persons.

Given the present conditions, widening of the scope of supplies subject to reduced VAT rates, prolongation of the term of the approved temporary measures and even implementation of VAT zero rates for certain categories of supplies would not be unexpected.

Ranchev, G., 2021, **Decrease of the VAT Tax Base in case of a Lack of Payment for a Supply according to the Practice of the ECJ and the VAT Act**, IDES Magazine, issue 2/2021, 10 pp. ISSN 1314-8990, RePec, Google Scholar and EBSCO, [https:// www.ides.bg/media/1887/02-2021-georgi-ranchev.pdf](https://www.ides.bg/media/1887/02-2021-georgi-ranchev.pdf) , , <https://ideas.repec.org/a/bpa/journal/v2021y2021i2p1-10id8346.html>

In the current economic crisis, the enterprises would more often face the risk of the lack of partial or full payment of the amounts due by their clients on VAT taxable supplies. There is no provision in the Bulgarian VAT Act allowing a VAT registered entity to decrease its tax base in the case of non-payment related to a supply of goods or services. In these circumstances every supplier would owe to the state the VAT thus charged while the recipient of the supply could utilize the input VAT credit without paying for the supply. The relief provided under the VAT cash accounting scheme is applicable to a very limited number of cases and to specific registered entities following approval by the National Revenue Agency. The possibility of direct application of Art. 90, paragraph 1 of the VAT Directive based on the court practice of the ECJ, in the lack of legal provision in the Bulgarian VAT Act for derogation, could lead to series of cases in the ECJ with negative outcome for Bulgaria and possible legislative changes soon.

Ranchev, G., 2021, **Current VAT Practice and Decisions of the European Court of Justice and the Supreme Administrative Court in cases related to the Taxation of Real Estate**, Magazine "Real Estate and Business", 2021, Volume 5 (4), pp. 250-255, ISSN 2603-2759, BPS OOD, Sofia, CEEOL, EBSCO, <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=1023594>

The VAT tax control of the real estate segment of the economy is directly linked to the rate of collection of revenues for the state budgets. At the same time the cases related to the purchase, construction and leasing of different types of real estate are so different, so that they could be interpreted in many ways by the VAT registered entities and the tax administration. Depending on whether a certain property is to be used by an individual or by a company, whether the land plot is for agricultural or development purposes within the urbanized territories of the cities or whether it is recently entered into exploitation could affect the VAT treatment of the supply as VAT taxable or exempt. The founding stone of the VAT legislation of the European Union member states is Directive 2006/112/EC, which is implemented fully into the Bulgarian VAT Act (VATA). For the normal functioning of the European Union and maintaining of the basic European rights and freedoms we need a guarantee that the member states will comply with and apply in a uniform way the provisions of the respective directives, especially in the sphere of harmonization of indirect taxes. One of these guarantees is the European Court of Justice (ECJ) based in Luxembourg. Subject of the present article is a selection of new decisions of the ECJ and the Supreme Administrative Court (SAC), which illustrate the current trends in the practice of the tax (VAT) control on real estate transactions.

6. Textbook

Ranchev, G., 2020, **Taxation and tax control in the Republic of Bulgaria**, Sofia, Publishing complex of UNWE, 2020, ISBN 978-619-232-385-1, 114 pages.

Taxation and tax control are part of our everyday life. Whether we are professionally involved in accounting, tax, law, and finance; whether we are engaged in the public sphere or carry out a commercial activity; or are ordinary consumers, taxes and related rights and obligations have a direct impact on the decisions we make in our professional and personal lives.

Examining the specifics of taxation and tax control for different types of tax obligations is impossible without basic knowledge of the system of taxation and tax control implemented in the Republic of Bulgaria.

The textbook aims to give a practical orientation to the knowledge that undergraduate and graduate students of full-time, part-time and distance education should acquire in the disciplines related to taxation and tax control.

The study is organized into four separate chapters. The first of them is dedicated to the basic information regarding the tax system of the Republic of Bulgaria, the revenue administration and the specifics of the control and assessment procedure according to the current provisions of the Law on the National Revenue Agency and the Tax and Insurance Procedural Code. The second chapter examines the specifics of corporate taxation, expenditure taxes and some aspects of international taxation with a focus on withholding taxes based on the Corporate Income Tax Act. The third chapter summarizes the main provisions of individual income taxation according to the Law on Personal Income Taxes, with particular attention being paid to the taxation of income from employment and non-

employment legal relationships. Chapter four examines the basic concepts related to value added tax and the most important rules governing registration, the use of tax credit, the charging of VAT, tax documents and declaration.

Each chapter of the Taxation and Taxation Study Guide concludes with a summary of key terms and definitions. Self-study questions and tasks have been prepared to allow students and other interested professionals to try to find a practical application of the newly acquired knowledge, with the answers and solutions given at the end of the textbook. The questions and tasks at the end of each chapter are based on good knowledge assessment practices applied by leading international professional organizations such as ICAEW (Institute of Chartered Accountants in England and Wales) and ACCA (the Association of Chartered Certified Accountants), with which UNWE has cooperative agreements and provides its students with training programs accredited by them.

7. Conference paper

Ranchev, Georgi, **“The prospects of enlargement of the European Union: regional trade integration and stability in the Western Balkans”**, SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS 2030: CHALLENGES FOR SOUTH AND EASTERN EUROPEAN COUNTRIES AND THE BLACK SEA REGION, Proceedings of the 15th International Conference of ASECU (Association of Economic Universities of South and Eastern Europe and the Black Sea Region), http://www.asecu.gr/en_History.html, organized on the occasion of 100th anniversary of the University of National and World Economy, September 26–27, 2019, Sofia, Bulgaria UNWE, p. 42-48, ISBN 978-619-232-257-1

Has the creation of free trade area in Western Balkans based on CEFTA 2006 resulted in acceleration of the economic development of the region? Considering recent research, it could be confirmed that short-term impact of regional integration between developing countries like the ones in Western Balkans in terms of economic growth and foreign direct investment inflows are rather ambiguous. Coordinated efforts of all Western Balkans – 6 countries including Albania, Bosnia and Herzegovina, Northern Macedonia, Montenegro, Serbia and UNMIK with respect to tax and customs harmonization on the grounds of European Union requirements could lead to higher probability of sustainable macroeconomic and fiscal stability in the Western Balkan region rather than regional trade integration taken as isolated factor. A brief analysis of the trade between the WB-6 countries and Bulgaria (EU member state since 2007, former member of CEFTA and part of a free trade zone in Southeast Europe until the end of 2006) for the period 2006 till 2018 is also provided in the paper.

One of the main conclusions of the paper is that in order to achieve sustainable economic growth and political stability in the Western Balkans the process of European Union accession should be further speeded up. Although it looks like the prospects of southeast enlargement of the European Union is not exactly on the current agenda of politicians and societies in the present EU Member States a clearer vision for the accession of Western Balkan countries in the European Union is necessary more than ever.